

СРЕЋАН ПРАЗНИК ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ДИМИТРИЈА

Свети Јустин Ћелијски

**После подвига Светог Димитрија,
нико неће имати изговора
за грех свој...**



Човек може имати изговора за све, али никада за неверовање у Христа као Бога. Пре Христа је човек и могао не веровати у Бога, и имати разлоге за то и изговор. После Христа, сви су ти разлози пали, и неверовање у Бога постаје највећи, најнеопростивији, најнеизмерљивији грех, и у овом и у оном свету. До Христа је човек могао имати изговора за тај највећи грех; и за њега, откако је Господ дошао у овај свет, од тада нема изговора. Горка вест за невернике, а Блага Вест за нас хришћане, коју нама данас својим Еванђељем доноси Свети Великомученик Димитрије.

На сва мучна и горка питања Господ непрестано одговара Духом Светим кроз Светитеље Своје, одговара нам и данас кроз великог Светитеља Свог – Светог Великомученика Димитрија. Зато сад, нарочито сад, после подвига Светог Димитрија, нико неће имати изговора за грех свој, за неверовање у Христа као Бога и Господа. Јер да Христос није Бог, како би Свети Димитрије могао сарадошћу издржати смело страшне и ужасне муке? Мислиш ли да и после великомученичког подвига Светог Димитрија можеш имати изговора за своје неверовање у Христа као Бога? Онда знај, порекло те твоје мисли је са дна пакла. До Христа су људи и могли не веровати у Бога, али од Христа то је неизвинљиво, јер је у Њему сав Бог, дата нам је сва пуноћа доказа о Богу и Његовом животу, о Богу и Његовој Истини, о Богу и Његовом Путу. И после тога не верујеш. Реци онда: зао човек

није заслужио пакао? Ако нема пакла, треба га измислити, за таквог човека измислити.

„Да нисам међу њима творио дела која нико други не твори, вели Спаситељ, не би греха имали; а сад видеше и омрзнуше на мене и на Оца мога“. Ако моје речи нису биле довољне да их убеде да сам Бог, онда ево дела мојих, она су ту. Из сваког дела мог зар не говори Бог? Кад не би био Бог, како би међу њима творио дела која нико други творио није? А и сад сам народ сведочи за дела моја да су Божија. „Нигде се тога видело није у Израиљу“. Откако је света није се чуло да ко отвори очи слепом од рођења“. А они, шта веле за та дела? Видеше их, и омрзнуше на мене и на Оца мога. Видеше Бога и омрзнуше Га, а у томе је сав Сатана, јер он Бога види и мрзи Га зато што је Бог. И ти, христомршче, Бога видиш и мрзиш га и тиме вршиш посао Сатани у свету. Видети Бога и мрзети Га, то је сав Сатана, другога нема.

„Али да се збуде реч написана у Закону њиховом: замрзеше на мене ни за шта“. Да, ни за шта, ни за шта, и опет ни за шта, јер људи могу мрзети Господа Христа једино ни за шта. Ако није тако, реците ви, христорборци, сви, од Сатане до савремених богоборца, зашто мрзите Христа? Шта је то у Њему што треба мрзети, а не обожавати? Ево, кунем вам се, ја ћу се одмах одрећи Њега и поћи за вама, ако ишта пронађете у Њему што треба мрзети. А догле, ја вам једно питање постављам: Зар човек није престао бити човеком и постао ђаво када Христа мрзи, када у Њему не види Бога? Мрзиш Господа Христа, знај, грех је достигао у теби своје савршенство; никао је у ђаволу, проклијао је, сазрео је и достигао своје савршенство у теби, јер савршенство греха је мрзети Христа Бога Господа. Човек може у овоме свету посумњати у све, али само у једно не: Који год мрзи Христа, нема сумње мрзи Га ни за шта. За такав грех изговора нема ни у овом ни у оном свету. Где њега има, ту је потпуно помрачење и ума и воље и срца. Где њега има ту човек престаје, а ђаво настаје, или боље ту човек ђаволом постаје.

Свети Николај Српски

Како се реинкарнација слаже са Христовом науком?



– О чему то разговарате, света браћо моја, да чујем о чему разговарате?

– Ако је заиста Валаамова магарица проговорила човечијим језиком, онда је оправдана Будистичка вера у реинкарнацију; оправдана и Библијом потврђена (IV Мојс. 22: 28-30). То сте чули на неком скупу окултиста. Па питате, како се то слаже са Христовом науком? Ај, браћо света, боље да нисте ишли на тај скуп. Боље да сте отишли у цркву и чули Јеванђеље о богаташу и Лазару. Како умре неки бедни и болесни сиромашак, којега уста Господња именују Лазаром. ; а потом умре један луксузни богаташ, чије име уста Господа неће ни да спомену. И како душа Лазарева оде у небесну радост, а душа безименог богаташа у паклену муку.

Није ли небесни Зналац, Господ Спаситељ, овом причом дефинитвно пресекао легенде о сељењу душа? Није ли Он, Видилац свих тајни неба и земље, овим јасно посведочио, да се душе не селе из тела у тело него право и за навек одлазе у ону обитељ, коју су заслужиле делима својим на земљи? А што је Валаамова магарица проговорила, то није отуда што је у њој била реинкарнирана душа неког човека, него је то од Бога. Бог је хтео да кроз бесловесног скота постиди неваљалог човека, јахача на скоту. А магарица, када је говорила на човечјем језику, наравно није била свесна

шта говори. Исто онако као што гавран, који је односио храну Пророку Илији у пустињу, није знао ни коме ни од кога носи. Мада би окултисти свакако хтели да је у гаврану била свесна душа неког умрлог човека.

– Па како су могли неки учени људи, чак и неки руски философи, усвојити тако погрешно учење?

– Могли су, браћо моја света, шта све људи не могу? И учени, као и прости падају у велике заблуде. Јер не познају Писма ни Силе Божије. А знате, да лажно злато бљешти јаче од правога злата. И округао камичак личи на јаје, али живота у њему није. Па се људи лако преваре.

Заблуда заблуделих нека послужи вама за поуку и за страшну опомену. За поуку – да не верујете брзо људима, који нити су вас кад знали ни љубили, него да верујете Спаситељу, Који вас је знао од пре створења света и љубио вас толико, да се предао смрти само ради вас.

За страшну опомену пак – да не тешите себе речима: кад умрем, ја ћу се опет родити у другом телу на земљи, и опет и опет, и по хиљаду пута, па ћу имати времена за поправку.

Утешна је, али и страшна истина, да је човеку дат само један рок живота на земљи, а потом суд. За овај кратак рок, свако може заслужити неповратно, или вечити живот или вечиту муку.

Поред окултизма то је друго велико зло, које је било и јесте и биће међу онима, који су крштени, а не крсте се. То су они који верују, попут древних јелинских стоичких философа, у неко етарно божанство, и сматрају душе људске као капље тога етра у грубим телима. Када се тело распадне, онда се оне капље етарне – душе људске – преливају у бескрајни етарни океан божанства, губећи личност и индивидуалну свест.

Спаситељ је открио и показао Својом апсолутном Личношћу да је Бог Личност, Врховна Личност, а не успавани или полусвесни дух, или неки принцип, или природа, или природни закон.

Архимандрит Рафаил Карелин

Да ли је могуће спасити се само добрим делима?

У данашње либерално време све више се шири учење о томе да човек може да се спаси својим добрим делима, а да је Исус Христос за хришћане само образац и поучан пример моралног и духовног усавршавања, али никако и Искупитељ света. Следи да је спасење могуће за људе свих религија и конфесија, који се труде да поступају по гласу своје савести. У том учењу у поређењу са православним богословљем не само да су замењени и померени акценти, већ су поткопане и саме основе догматике. Хришћани су увек веровали да Бог спасава човека; а савремени модернисти доследно и плански убацују у свест верних мисао, да човек спасава себе самог, а да му Бог даје вечни живот као обавезну награду за труд. Ако питате савремене хришћане шта је вечни живот и спасење, многи ће рећи: то је рајски живот, то је место дивне лепоте и вечне радости, где су уништени свако зло и страдање, где нема трулежности и несклада, где ништа не помрачује људску душу, то је место где пребивају Анђели и Свети и где силази Божанство Својом неизрецивом светлосћу. На први поглед тај одговор може да се учини правилним, али у стварности овде је пропуштено нешто веома важно, то јест, да Бог човеку не даје само Своје, иако је и то непостижно људском уму и превазилази све напоре и подвиге, већ даје много више – Себе Самога и чини човека „богом по благодати“. Пред тим делом сва људска дела се показују као бесконачно мала. Господ је обећао да ће вратити за дела милосрђа стоструко, али Он даје хришћанину оно, чему нема поређења и слика, оно што превазилази сва схватање и мере: даје Себе Самога. О каквим човековим заслугама се овде може говорити? Како је могуће зарадити Бога? Како је могуће задобити Бога као награду? Ако би се спојила сва добра дела свих људи заједно, то ће бити

мање дело од вечног спасења једне душе.

Спасење је – тајна мистичне љубави Бога према људској души; све остало потребно је да би се тај зов љубави био чуо и био прихваћен.

Трагедија савремених хришћана састоји се у томе што они траже град Божији, тобож своје законито наследство, али не траже Самога Бога, као извор вечног живота. Њима је несхватљива светоотачка реч „обожење“, њима је несхватљиво шта значи постати богом по благодати. Не схватајући то, они то и не желе. Они желе враћање изгубљеног Раја, где цветају у миришу небески цветови, где нема старости и смрти, где нема страдања. Али тајна Оваплоћења Сина Божијег и силазак Духа Светога, Тајна Искупљења и Спасења – није само враћање човека, палог у Адаму у првостворено, безгрешно стање, већ и пут душе према Богу, кроз примање Његове божанске светлости, кроз усхођење и озарење, кроз улазак у божански живот, пут вечног и бесконачног богоуподобљавања – показује се за наше савременике као скривена испод вела магле. На Крсту нас Господ замењује Собом; Дух Свети припрема људску душу за нови живот. Спасење – је велики дар Божији, а савремени човек је склон да на њега гледа као на нешто сагласно и обавезно човековом достојанству.

Тајне Цркве имају за своју основу Искупитељну Жртву Христа Спаситеља. Црква је заснована на Његовој пречистој Крви.

Без искупљења и освећења спасење је немогуће. Они, који говоре о спасењу само кроз добра дела, самим тим стављају некакав знак једнакости између њих и дарова Божијих. Човек који се нада да ће добити спасење за своја добра дела, налик је на сиромаша, који сакупивши неколико гвоздених новчића, уображава да је за њих могуће купити царски дворац.



Протојереј Артемије Владимиров

Ако волиш – онда се сећаш!



„Поштуј оца твога и матер твоју...“ јесте главна дужност и подвиг младог хришћанина. Ако волиш – онда се сећаш. За онога који истински и искрено воли, својствено је да увек размишља о човеку и чува га у свом срцу. А ако мисли и размишљања о ближњем испуне твоје срце, ти не можеш а да се не молиш за њега. Ето зашто је искрена и усрдна молитва темељ подвига поштовања родитеља. Молећи се за њих, ми Свемогућег Бога преклињемо да им опрости грехе, да им у здрављу умножи године, вапимо да Бог помогне оцу и мајци у њиховим недаћама и болестима и да им буде потпора у сваком добром делу. Молитва деце за родитеље побеђује и чак потпуно разрешава тобожњи „проблем очева и деце“...А и какви проблеми могу бити тамо где има места само за узајамну наклоност, нежност, радост комуникације чија се пуноћа може упоредити само са супружанском љубави?

У комуникацији с одраслима веома много значе израз лица и спољашња правила понашања. Ако рано ујутру с киселим или тмурним лицем прођемо поред мајке, у најбољем случају нешто мрмљајући као одговор на њен поздрав, тада ћемо се огрешити о заповест. Ако се, напротив, пријатељски осмехнемо и топло погледамо родитељку, ако је, као у детињству, загрлимо и пољубимо, онда ћемо је, и не слутећи, обрадовати и подмладити. Чак и ако јој тада ништа не кажемо и ако више ништа не урадимо, она ће бити срећна.

Напокон, рецимо неколико речи и о делотворном изражавању љубави. Вера, ако је не прате дела, мртва је сама по себи –

сведочи Апостол. Захвално и благодарно срце неће нам дозволити да седимо беспослени док родитељи, као пчелице, раде по кући не знајући за умор. Добро поступају она деца која, не чекајући да их двапут моле, хитају да изврше заповест родитеља.

Али истински Богу угодни бивају они који сами, без сувишних подсећања, ослушкујући што им савест налаже, чине оно што је неопходно пре него што мати изговори о томе реч. Љубав, кажу, бира речи, љубав сугерише и подстиче на стварање дела која говоре кудикамо гласније и убедљивије од неоснованих уверавања и признања. Што наши родитељи постају старији и немоћнији, то им је више потребна наша помоћ. Било је време када су отац и мајка преузимали на себе цео терет бриге и старања о породици и заборављајући на себе служили су деци; као две велике птице кружили су изнад гнезда хранећи своје увек гладне птиће. А године су брзо пролазиле. Деци је нарасло перје, одавно су одлепшала од родитељског крила и почела да воде самосталан живот, често не схватајући најбоље коме дугују за своју снагу, свој, ум, своје умеће да се суоче с искушењима и препрекама које треба да савлађују.

Једном од најважнијих обавеза треба сматрати позив свештенику да посети нашег оца и нашу мајку ако је одлазак у храм због старости или због здравственог стања њима постао немогућ. При том уопште не треба да чекамо онај тренутак када нама близак човек изгуби способност да региструје свет који га окружује. То је чест случај у породицама где влада нецрквени дух: свештеника позивају да дође болеснику када га више није могуће ни исповедити, ни причестити Светим Христовим Тајнама.

Свештеник – то није црни анђеол смрти; он не само што испраћа умируће, већ им и приноси светињу за исцељење душе и тела. Има много случајева када је долазак пастира Божијег бивао обележен побољшањем болесниковог здравља, па чак и исцељењем! И није чудо – кроз свештеника чудотвори Сам Господ онима који у вери очекују помоћ и потпору.

Свештеник Валерије Духанин

О пушењу

Сви наши греси се могу поделити у три групе: на грехе против Бога, против својих ближњих и против самог себе. Јасно је да је пушење грех против себе, путем кога човек свесно скрађује себи живот, тојест разара тај непроцењиви Божји дар, који му је дат за спасење душе. Али, у другом смислу то је такође и грех против ближњих, који су принуђени да удишу дувански дим на јавним местима.

Пушење је зависност. Оно поробљава вољу човека, тера га да изнова и изнова трага за својим задовољством. У принципу, ту видимо све признаке грешне страсти. А страст, као што је познато, само оптерећује душу новим мукама и одузима јој слободу.

Понекад пушачи говоре да им цигарете помажу да се усредсреде и да им враћају душевни мир. Иако је познато да никотин штетно делује на мозак и нервни систем. А та илузија спокоја произилази од тога што никотин успорава рецепторе великог мозга. Нема тог човека коме је пушење помогло на било који начин, и уверен сам да на целом свету нема тог пушача који макар једанпут није жаљалио што се навучао на никотин.

У циљу оправдавања пушења често се наводи пример правосалвне Грчке, где кажу да пуше чак и свештеници. Заиста, у Грчкој је највећи број пушача по глави становника. Али то није добро. Могуће је да се тамо пушење популаризовало кроз притисак исламске традиције, јер код њих се на то благонаклоно гледа. Али ако погледамо Свету гору, која је пример стогог духовног живота за цео православни свет као и за Грчку, видећемо да тамо дувана уопште нема. Преподобни Пајсије Светогорац је чврсто осуђивао пушење, а исто тако и Преподобни старац Силуан Атонски.

Сећам се дела житија Преподобног Силуана у коме је описано како је једном посетио Русију. Путовао је возом у манастир, а прекопута њега је седео трговац који му је понудио цигарету. Старац је то одбио, а трговац је инсистирао

говорећи: «Да ли ви оче одбијате цигарету јер сматрате да је то грех? Али пушење често помаже у пословном животу – смањује осећај напетости на послу и пружа одмор на неколико минута. Такође је јако удобно водити пословни разговор уз цигарету или другарски попричати...». Преподобни Силуан му је одговорио на следећи начин: «Сваки пут пре него што запалите цигарету изговорите Оченаш». Трговац је наставио своје: «Не могу да се молим сваки пут пре него што запалим». На крају је Свети Силуан рекао: «Ако се пред неким послом или делом не може спокојно помолити, онда је боље одустати од таквог дела».

Пушење не може оправдати ни тврдња да су неки људи од ауторитета користили дуван, па макар међу њима био и цар Николај II. И знаменити људи имају своје слабости. Али нико неће написати икону цара Николаја са лулом, јер је свима јасно да је тако нешто неспојиво. Процес канонизације цара је званично успоравало то што је за живота пушио. Наш господар Великомученик посвећен је због мука које је претрпео ради Христа, а сваки човек има своје слабости.

Један, мени врло близак, монах испричао ми је како у младости никако није могао да престане да пуши и тек кад се с вером поклонии и дотакао мошти Преподобног Амвросија Оптинског, са лакоћом је престао да робује тој грозној навици, као руком однесено. Из ове приче можемо извући две поуке: прва је да пушење ствара препреке на путу ка Господу и да се притом сама душа осећа нелагодно, јер је приморана да учествује у том греху страсти, а друга поука је да човек понекад нема довољно снаге да се сам избори са слабошћу и да му треба Божија помоћ да је надвлада.

Пушење је засигурно грех, тачније то је грешна зависност. Значи да се на исповести треба кајати због тога. Човек треба да упрегне сву своју снагу како би искоренио ту страст у себи.



Бисери из ризнице Светоотачког Предања



Св. Теофан Затворник: Чим се и најмање одвојиш од Бога и више Му не указујеш поверење, све крене непланираним током. Господ се тада повлачи, и као да говори: „Поверовао си у нешто друго. Добро, онда се ослони на то.“ Шта год то било, испоставиће се да је сасвим безвредно.

Св. Игњатије Брјанчанинов: Богоугодан пут од почетка времена и стварања човека беше пут крста и смрти. Како си онда помислио другачије? Мораш схватити да си скренуо са пута Божијег, да си далеко од Њега, да не желиш да следиш пут светитеља, већ хоћеш да сам себи направиш посебан пут и да њиме неометано путујеш без икаквих проблема. Међутим, Божански пут је свакодневни крст. Нико се није вазнео на небо угађајући сопственим страстима.

Свети Макарије Оптински: Прошла и садашња мука и патња излише се на тебе да би искушали и оснажили твоју веру. Оне, такође, делују да би обуздале твоју пожуду и страсти. Постани кротка, јер таквима Бог помаже, док осуђивање ближњих и истицање њихових недостатака могу само повећати горчину туге. А ти, уместо тога, изабери бољи део.

Свети Марко Подвижник: Не сумњај да Господ познаје срце свакога човека. Он, као што је и обећао, одмах шаље помоћ онима који одбацују зле помисли, не дозвољавајући им да се умноже и да оскрнавe ум и савест. Али, оне који вером и надом у Бога не одбију први насртај помисли, већ се наслађују њима, Он оставља без Своје помоћи. Такве Он сматра неверним и допушта да их преплаве зле помисли, које Он не одагнава, јер види да им се допада њихов први насртај и да се не противе њиховом приступању.

Свети Макарије Велики: Као што пшеница у сејачевом ситиу непрестано бива ударана и избацивана и непрестано се обрће у ситиу, тако и кнез зла земаљским делима обременује све људе, колеба их и доводи у пометњу и бригу, присиљава их да се спотичу испразним помислима, мрским жељама, земаљским и мирјанским везама, непрестано поробљавајући, помућујући и ловећи сав Адамов грешни род. И Господ је апостолима предказао будућу побуну нечастивога против њих: *Ево вас иска сатана да вас вије као пшеницу: а Ја се молих Оцу Мојему, да не престане вера ваша* (Лк. 22; 31-32). Ова реч и одлука, коју је Творац јасно изговорио Каину: *уздисаћеш и дрхтаћеш*, са стрепњом ћеш бити на земљи (в. 1. Мојс. 4; 12), тајно служи као образац и подобје за све грешнике, јер је род Адамов, преступивши заповест и поставши грешан, тајно примио на себе ово подобје. Људи бивају поколебани непостојаним помислима стрепње, страха, сваке пометње, жељама и разноликим задовољствима сваке врсте. Кнез овога света потреса сваку душу која се није родила од Бога и, као пшеницу која се непрестано окреће у ситиу, на разне начине узнемирава људске помисли, доводећи све до колебања и ловећи их световним обманама, телесним задовољствима, стрепњама и пометњама.